

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

BARANOWICE

1. Nazwa

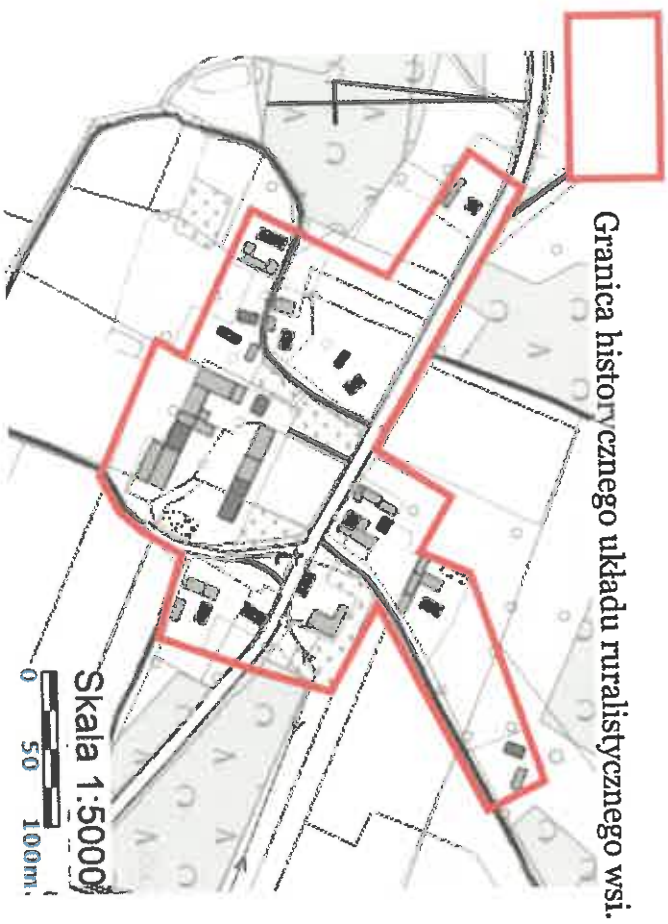
Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

ok. 1300, ok. 1750, 1945

4. Adres (ulica, nr posesji)

9. Materiały graficzne

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **WĄSOSZ**

6. Współrzędne geograficzne

51°33'37"N 16°37'15"E

7. Użytkowanie obecne
mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

Poprzednie nazwy miejscowości: Baranowo (ok. 1300), Brennowitz, Brenowitz (1787, 1845).

Historia wsi i dóbr: Baranowice pierwotnie były niewielką osadą leśną o rodowodzie średniowiecznym. Wiesz w 2 poł. XVIII w. posiadała folwark, wiatrak, 7 zagrodników, 1 chałupnika i 103 mieszkańców. Dobro stanowiło wówczas własność potomków majora von Seidel. Około poł. XIX w. w Baranowicach wzmiankowano 17 domów, folwark pański, cegielnię i wiatrak. Ogólna liczba mieszkańców w tym czasie wynosiła 177 osób, w tym 4 rzemieślników. U schyłku XIX w. dobra przechodziły następujące zmiany własnościowe: von Festenberg - Packisch (1873), spadkobiercy Bernharda von Rieben (1891, 1894), Paul Rieger z Naratowa (1909). Od 90 - tych lat XIX w. Baranowice wchodziły w skład majątku w Czeladzi Wielkiej. Ostatnią właścicielką była Therese Schack z domu Rieger (1930).

Jest to mała wieś, położona na zachodnim krańcu gminy, przy granicy z gminą Jemielno. Baranowice są położone przy lokalnej drodze prowadzącej z Kowalowa do Daszowa. Pierwotny układ przestrzenny w formie rzędówki z zabudowaniami folwarcznymi w centrum, jest czytelny. Zabudowa wsi zwarta, budynki pochodzące w większości sprzed 1945 roku, parterowe z dachami dwuspadowymi, krytymi dachówką ceramiczną i cementową. Charakterystyczne są drewniane stodoły, zbudowane z poziomo ułożonych desek. Ogrózenia zagród drewniane. Wieś sąsiadująca bezpośrednio z lasem.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Eggham 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanulak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji, ochrona zespołu folwarcznego.